

POCHLEBIAĆ (24) *vb impf*

o oraz a jasne; -e- *Mącz* (5), -é- (2) *KochPs*, *KochFr*.

inf pochlebiać (6). ◇ *praes 1 sg* pochlebiám (2). ◇ *3 sg* pochlebiã (4). ◇ *3 pl* pochlebiają (6). ◇ *praet 3 sg m* pochlebiãł (1). ◇ *3 pl m pers* pochlebiali (3). ◇ *con 2 pl subst* byście pochlebiały (1). ◇ *part praes act* pochlebiając (1).

Sł stp brak, *Cn s.v. pochlebuję*, *Linde XVII – XVIII w.*

Postępować wobec kogoś tak, aby uzyskać jego względy, najczęściej: chwając go, przytakując; adulari Mącz, Calag, Cn; assentari, auribus servire Mącz, Cn; ad gratiam loqui, mulcere Mącz; ad gratiam a. ad voluntatem a. ad voluptatem loqui, (auribus) blandiri a. dare, commutare vultum et sermonem ad sensum et voluntatem, gratiae causa dicere a. facere, lenocinari, palpare munere, palpari, parasitari, partes tractare secundas, sermonem ad voluptatem fingere, subblandiri, supparasitari Cn (24) : BierEz R3; Assentatur omnia, Ná wżyſtko przizwała pochlebia y mowią ták on takiefz ták/ yefli nie/ takiefz nie. Mącz 383b, 3d, 235c; Calag 278b.

pochlebiać komu (11): RejWiz 97v, 100v, 150; ALEXÁNDRA pánowie co mu pochlebiáli/ Synem go Iowifzowym/ bogiem ziemſkim zwáli. RejZwierz 45v; BielKron 119; Auribus alicuius servire, Pochlebiać komu/ to mówić co on rad słyſzy. Mącz 388c, 86a; KochPs 17; StryjKron 562; Iák mężowi [gach żony] pochlebia/ iáko go podchodzi: Gdy mu nieborakowi ſzwágrem zoſtác godzi. KlonWor 59. Cf pochlebiać komu w czym.

pochlebiać komu w czym (1): rzekl [Lucyfer] poſtauyá ſtoleczy moy napulnoczy a będą rouyen nauyſſemu [...] czo y ynſzym anyolom lvczyfer obyauyl ſktorych uyele yemu wtym pochlebyayacz przyzuolyly chwając yego ſczudnoſzczy mądroſzczy (ſwego) ſtworzenya y znatury *PatKaz III* 98.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Ták y won czás Senatorowie koronni iedni pochlebiáli Witołdowi/ áby Krolem Polſkim był/ á drudzy go zás podzegáli áby z Litewſkiego Xięſtwa Kroleſtwo wczynił/ lecz ſię w tym wżyſcy zgadzáli/ áby co wziác. *StryjKron* 562.

W połączeniu szeregowym (1): W ten ſię czás obłudnego człowieká nawięcey ſtrzeż/ kiedy naſmáczniey y napowabniey mowi: kiedy ięzykiem pochlebia: kiedy rękę cáłue: kiedy ſię kłania y dudkuie: kiedy ſię kráfomowſtwem y oráciámi báwi. *KlonWor ded**2v*.

W przeciwstawieniach: »pochlebiać ... prawdę mówić (4), jadu taić« (5): *RejKup Dv; KrowObr C2v; RejWiz 100v; Nieumiewá pochlebiác/ tylko prawdę ſzczyram Mowić káždemu BielRozm 3; niemáſz wſác komu. Nieuſłyſzyſz iedno kłám: wſtyć pochlebiáią/ A w chytrym ſercu iádu ſmiertelného táią. KochPs 17.*

W charakterystycznych połączeniach: pochlebiać językiem, usty.

Przen [komu] (2) : [autor do fraszek:] Iefli niechcę/ żebyście komu pochlebiáły/ Albo ná mię v ludzi niewdzięcznych żebrały *KochFr* 41.

Zwrot: »sobie pochlebiać« = *myśleć dobrze o sobie (1):* káždy s ſwego przyrodzenia złego ſobie pochlebia y kocha ſię ſám w ſobie *KrowObr* 189v.

a. *Pisząc o kimś dobrze [komu] (2) :* ale poráżon [Matyjaſz] y ránion od Stefana w miálteczku Báni/ áż w lektyce ledwá wnieſion/ acżkolwiek ináczey Węgrzy piſzą izby iednác brácią iechał Mátyaſz ná prozbę Stéfánowę/ á ták Stefan zdráda nań vderzył/ álec to Węgrzy Mátyaſzowi pochlebiáią.

BielKron 394v; *Platina* Historyk Papiełki (choćaż im wiele pochlebiał) opifuiąc niektórych Papieów
żywot złośliwy/ ty łłowá przydał [...] *NiemObr* 62.

Synonim: przymilać się.

Formacje współrdzenne cf CHLEBIĆ.

Cf **POCHLEBIANIE**

EW, (JDok)